

TEOSOFIAN SANOMA ELÄIMILLE

Pekka Ervastian esitelmä 18.4.1926

Teosofialla on sanoma eläimillekin. Kuinka mikään luonnonvaltakunta olisi totuuden sanoman, Jumalan sanoman ulkopuolella. Tosin voimme sangen pienessä määrässä sanoa, että tämä sanoma kulkisi eläinten luo sanoin; sangen vähän tämä sanoma aivan välittömästi sanan muodossa tulee eläinten osaksi, sillä eläimet eivät ole samalla tavalla kuin ihmiset tilaisuudessa kuulemaan sanaa tässä näkyväisessä maailmassa, mutta jonkun verran voivat eläimet ottaa vastaan itse sanoman toisessa maailmassa. Ja mikä on kaikista tärkeintä, sanoma eläimille kuuluu välittömästi ihmisille ja heidän kauttaan eläimille. Sentähden voimme sanoa käytännössä, että teosofian sanoma eläimille on samalla teosofian sanoma ihmisille eläimistä.

Me tiedämme, että kun katsomme taaksepäin ajassa ja katsomme ihmiskunnan käsitystä yleensä eläinmaailmasta, niin voimme sanoa, että meillä ihmisillä yleensä on ollut sangen suuressa määrin semmoinen käsitys eläinmaailmasta, että se on olemassa yksinomaan miltei ihmiskuntaa varten. Eläimet ovat aivan kuin alusta saakka luodut meitä ihmisiä varten. Meillä pitää olla täydellinen valta eläinmaailman yli, meidän pitää saada menetellä kuinka tahdomme, niinkuin meitä miellyttää ja niinkuin hyväksi näemme eläinten suhteen. Semmoinen käsitys on aivan kuin luonnostaan ollut ihmisellä. Hän on ajatellut paljon sitä, että hänen tulee suojella itseään ja omaa turvallisuuttaan eläimiltä. Ja koska hän on tottunut ajattelemaan, että eläinkunta voi olla hänen turvallisuudelleen vaarallinen, niin hän on joutunut siitä ajattelemaan: ”siis minulla pitäisi olla kaikki valta eläinkunnan yli ja oikeastaan on kysymys siitä, kenen pitää hallita tällä planeetalla, pitääkö eläinkunnan hallita ja ihmiskunnan väistyä, tai pitääkö ihmiskunnan ottaa ohjokset käsiinsä ja kohdella eläimiä sillä tavalla, kuin on ihmiselle hyödyllistä?” Ja me

näemme, kuinka eläimiä on kohdeltu verrattain sydämettömästi pitkin ihmiskunnan historiaa. Varsinkin kotieläimet ovat uhranneet koko voimansa ja aikansa ihmisen palvelukseen ja ihminen on kohdellut heitä kuin orjia ainakin ja antanut heidän nääntyä, kun eivät ole jaksaneet lopulta. Niin on luonnonihminen, joksi, henkisesti, sielullisesti sivistymätöntä ihmistä nimitetään, usein kohdellut eläinkuntaa.

Kuitenkin meidän täytyy sanoa, niinkuin on ollut näissäkin esitelmissä puhetta silloin tällöin, että on ainakin kaksi suurta uskontoa ja ennen kaikkea buddhanuskonto, joka nimenomaan on puhunut eläimistä ja neuvonut, että niitä on hyvin ja hellästi kohdeltava. Ja me tiedämme, että buddhalaisessa maailmassa on opetettu sängen paljon lempeyttä eläimiä kohtaan. Buddhan keskeisin sanomahan oli tuo säälin sanoma eläimiä kohtaan. Sentähden emme ole buddhalaisessa maailmassa niin paljon julmuutta eläimiä kohtaan nähneet, kuin muualla.

Mutta meidän täytyy ihmetellä, että kristikunnassa, joka tunnustaa mestarikseen rakkauden Herran, on siksi vähän ymmärretty eläimiä ja eläinkunnan asemaa. Tämä hämmästyttää, ei siksi, että Jeesus Kristus olisi näistä asioista paljon puhunut; ei evankeliumeissa ole niin suoraan neuvottu, millä tavalla ihmisten tulee eläimiä kohdella, vaikka epäilemättä on ollut alkuperäisiä kirjoituksia ja traditioneja siitä, miten kristikunnan tulee eläinkuntaa kohdella. Vaikka ei siis evankeliumeissa ole niin paljon ollut puhetta tästä asiasta, on Paavalin yhdessä kirjeessä nimenomaan puhuttu eläinkunnasta. Sentähden on ihmeellistä, että kristikunnassa niin vähän on ymmärretty eläinkuntaa. Viime vuosikymmeninä, jolloin suuri herämys on tullut parempaan päin, on ajateltu eläimiä ja sitä kohtelua, jota meidän tulisi osoittaa niille. Mutta jokaiselle ihmiselle lienee tuttu se kaunis kohta Paavalin kirjeessä, jossa hän puhuu koko luomakunnasta ja kaikkien luotujen kappaleiden kohtalosta. Kun sen luumme ajatuksella, niin silloin meidän täytyy sanoa, että siitä puhuu henki, jonka pitäisi opettaa meillekin paljon eläinkunnan suhteen.

Näin kuuluu se kohta roomalaiskirjeessä: ”Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myös perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kansaperillisiä, jos muutoin yhdessä Hänen kanssaan kärsimme, jotta yhdessä kirkastuisimmekin. Sillä minä päätän, että tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole minkään arvoisia sen kirkkauden rinnalla, joka on ilmestyvä meihin. Sillä hartaasti ikävöiden luomakunta odottaa Jumalan Poikien ilmestymistä. Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle, ei omasta tahdostaan, vaan sen tahdosta, joka sen alisti, kuitenkin toivon varaan, koska itse luomakunta tulee vapautettavaksi turmeltuneisuuden orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen. Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on ahdistuksessa aina tähän asti; eikä ainoastaan se, vaan myöskin me, joilla on hengen erikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme odottaen Pojiksi ottoa, meidän ruumiimme lunastusta. Sillä toivossa me olemme pelastetut, mutta toivo, joka näkyy, ei ole mikään toivo; kuinka voi toivoa sitä, jonka näkee? Mutta jos toivomme, mitä emme näe, niin odotamme sitä kärsivällisyydellä. Samoin myös Henki auttaa meitä heikkoudessamme, sillä me emme tiedä, mitä meidän on rukoiltava rukoillaksemme, niinkuin tulee, mutta Henki itse rukoilee edestämme sanomattomin huokauksin.”

Näiden Paavalin erinomaisen syvien, kauniiden ja sisältörikkaiden sanojen luomakunnan huokauksista, kaikkien luotujen olentojen huokauksista, siis kaikkien eläinten tuskallisista huokauksista, olisi pitänyt opettaa meille kristikunnassakin, että eläinkunta ei sittenkään taida olla aivan meitä varten. Ja sehän on juuri se suuri totuus, minkä teosofia on meille paljastanut. Me ihmiset olemme ainoastaan yksi luonnonvaltakunta, me asumme täällä maan päällä, tämä on meidän koulumme, mutta meidän rinnallamme on toisia olentoja, jotka niinkään käyvät koulua, muut luonnonvaltakunnat, ja eläinkunta on meitä lähinnä. Eläinkunta on siis semmoinen

luonnonvaltakunta, joka on syntynyt tänne ja elää määrättyä tarkoitusta varten ja käyttää tätä maapalloa kouluna. Ja se tarkoitus ei ole suinkaan se, että eläinkunnan pitäisi elää ja kuolla meidän aineelliseksi hyväksemme, vaan sen tehtävä on itse jollain tavalla kehittyä, sen tehtävä on odottaa vapahtajaansa, niinkuin me ihmiset odotamme vapahtajaamme. Niinkuin meillä on täydellinen Ihminen Vapahtaja-olentona silmien edessä, johon vaistomaisesti pyrimme, niin on eläinkunnallakin päämäärä, ja se on ihmislapsi, tämä inhimillinen luonnonvaltakunta. Siihen päin eläinkunta vaistomaisesti kehittyy. Sillä on siis oma tarkoituksensa, oma tiensä kuljettavana, ja se huokailee, niinkuin me huokailemme ihmiskuntana.

Sentähden on tämä teosofinen sanoma, joka samalla on uskonnon ikivanha sanoma, valaissut meitäkin niin paljon, sillä se on näyttänyt meille, että eläimet ovat meidän nuorempia veljiämme, se on näyttänyt, että niinkuin voi olla olentoja, jotka meitä auttavat, samoin eläinkunnalla voi ja täytyy olla olentoja, jotka sitä auttavat. Ja mitkä ne olennot ovat tässä maan päällä? Tässä me näemme silloin eron ihmisen ja eläimen välillä. Meidän ihmisten toivo, niinkuin Paavali sanoo, on näkymättömissä, me osaamme uskoa ja luottaa semmoiseen, jota emme näe, osamme uskoa, että on jumalallisia olentoja, on Jumala, joka pitää meistä huolta, on jokin maailma, joka hyvinkin paljon huolehtii meistä, joka suunnittelee meidän elämäämme, katsoo että joudumme oikeaan asemaan, että meillä on semmoiset vaikeudet ja kiusaukset, jotka vievät meitä eteenpäin, joka antaa meille semmoisen elämän, että voimme nauttia terveydestä ja ilosta. Meillä ovat semmoiset vanhemmat näkymättömässä maailmassa, jotka ohjaavat meidän elämäämme, ja meillä on kyky uskoa noihin näkymättömiin ja aivan kuin kuolla siinä uskossa, että kaikki on hyvin ja tulee lopulta hyväksi.

Mutta eläimet eivät semmoiseen kykene. Ne eivät voi olla uskonnollisia tai filosofisia ajattelijoita tässä merkityksessä, ne eivät voi uskoa Jumalaan, joka on näkymättömissä, vaan ne

kaipaavat näkyväisiä auttajia, samalla tavalla, kuin me ihmiset ensimmäisinä aikoina maan päällä, jolloin meidän keskuudessamme liikkui korkeampia olentoja, Valkoisen Veljeskunnan jäseniä, jotka nyt ovat vetäytyneet näkymättömiin. He auttoivat ja neuvoivat meitä, että voimme ottaa ensimmäiset askeleet Jumalan silmien alla. Nyt meidän täytyy kehittää kaikkia sisäisiä kykyjä, että uudestaan joudumme yhteyteen tuon näkymättömän maailman kanssa. Mutta eläimet ovat sillä kannalla, etteivät voi uskoa tuohon näkymättömään johtoon, heidän täytyy saada nähdä Jumala, niitä, jotka heitä auttavat, rakastavat, tahtovat heidän parastaan.

Sentähden meidän täytyy kysyä: ketkä ovat eläinten auttajat, eläinten jumaliksi kutsutut, heidän vapahtajikseen nimitetyt? Ja siihen kysymykseen meidän täytyy vastata: ihmiset ovat eläinten auttajia, ihmiset ovat saaneet sen suuren etuoikeuden, sen ihmeellisen privilegiumin, että saavat olla korkeampina olentoina joillekuille toisille, esiintyä jumalina, vapahtajina. Se on ihmiskunnan todellinen suhde eläinkuntaan, se on se suhde, joka on aina selvänä sisästä päin katsoen. Henkisesti katsoen on ihmiskunta suhteessaan eläinkuntaan olemassa sitä varten, että ihmiskunta auttaisi eläinkuntaa. Ja henkisesti katsoen eläinkunta taas on ottamassa apua, johdatusta, ohjausta ihmisiltä. Ja niinkuin me ihmiset lapsina ollessamme saatoimme antaa koko sydämemme kiitollisuuden, rakkauden ja luottamuksen niille olennoille, jotka johtivat meidän askeleitamme, samoin eläinsielu, kun se tuntee auttavan, rakastavan olennon läsnäolon, koko eläinsydämensä rakkaudella antautuu tuolle ihmiselle, inhimilliselle auttajalle, joka on hänelle kuin jumala. Ja sentähden juuri teosofian, totuuden sanoman valossa ihmiskunnan suhde eläinkuntaan voisi olla niin mahdollottoman kaunis.

Meidän täytyy katsella tätä seikkaa vähän tarkemmin, sillä meidän täytyy silloin myös kysyä: millä tavalla me siis voisimme olla avuksi eläinkunnalle, millä tavalla ihmiskunta voi olla todella

kuin auttaja- ja vapahtajajoukko, -veljeskunta, tuolle sen huostaan uskotulle eläinkunnalle?

Ymmärtääksemme tämän, meidän täytyy tehdä itsellemme selväksi, ajatuksellemme ja mielikuvituksellemme selväksi, millä tavalla ja minkälaisena tämä meidän ilmennyt elämämme esiintyy, näyttäytyy, tuntuu sisäisesti katsoen. Ajatelkaamme nyt, ettemme olisi tässä fyysillisessä maailmassa, tai toisin sanoen, että vaikka olisimme täällä, emme olisi rajoitetut näihin fyysillisiin aistimiin. Ajatelkaamme, että näemme enemmän kuin mitä nämä meidän fyysilliset silmämme näyttävät, ajatelkaamme, että kuulemme ja tunnemme enemmän, kuvitelkaamme, että meillä on korkea sisäinen aisti avautunut, joka paljastaa meille koko tämän maailman sisäpuolelta, koko sen maailman, missä eläimet ovat, ei ainoastaan tässä näkyväisessä maailmassa, mutta myöskin kuoleman jälkeen, koko se maailma, missä eläimen sisin salaisuus ja sielu elää. Kuvitelkaamme, että meissä sisäinen silmä olisi avautunut, että osaamme katsella maailmaa. Mitä me silloin näemme? Itse asiassa me silloin näemme merkillisen tosiseikan: me näemme ihmisen, joka on sidottuna eläimeen. Voisimme sanoa, käyttääksemme jotain luonnollista vertauskuvaa: me näemme ritarin ratsastavan ratsulla. Me voimme myös keksiä toisenlaisia vertauskuvia. Se, mitä näemme, on, että ihminen, ajatteleva ja järkevä olento, joka voi katsella ylös- ja alaspäin, ihminen, joka voi nostaa kätensä kohti taivasta, on sidottu eläimeen. Ja kun katsomme tarkemmin tätä ihmistä, huomaamme, että oikeastaan on tuhansia ja miljoonia ihmisyksilöitä, ja nämä ihmisyksilöt ovat kukin ympäröidyt eläimillä, aivan kuin sidotut useampiin eläimiin. Huomaamme, että tuo kaikista ensimmäinen kuva ratsastajasta tulee liian vaillinaiseksi. Kukin ihmisyksilö on ympäröity eläimillä, ja me näemme, että nämä eläimet ovat tuon ihmisyksilön sisällä, kuin hänen sylissään. Ja kun katsomme vielä, näemme, että on vielä suuri joukko eläimiä, jotka ovat ulkopuolella ihmisiä.

Silloin me kysymme: mitä tällöinen näky merkitsee ja sisältää? Se merkitsee, että jokaisessa ihmisessä on olemuspuoli, joka on eläin. Ja tämä hänen eläimellinen olemuspuolensa vaihtelee, on yhden ja toisen eläimen näköinen ja monen näköinen. Ja me ymmärrämme, että tuolta ylhäältä katsoen ihmisen olemuksessa on semmoista tahtoa, semmoisia tunteita, haluja, himoja ja taipumuksia, jotka ovat eläimellisiä ja pukeutuneet eläimen muotoon. Sisäisesti katsoen ihminen on ajatteleva, järkevä olento, joka on erilaisten eläinmuotojen ympäröimä. Ja kun katsomme niitä muotoja, huomaamme, että niissä on paljon semmoisia eläimiä, joille emme osaa nimeä antaa, jotka ovat muodottomia eläimiä, jonkinlaisia hirviöitä.

Sitten me vielä näemme semmoisia eläinmuotoja, jotka eivät ole ihmisten sisällä, ja me ymmärrämme, että ne ovat n. s. eläinkuntaa täällä maan päällä.

Tällä tavalla tällöinen sisäinen katseleminen paljastaa meille sen suuren ja merkille pantavan tosiseikan, että ihmiskunta ei suinkaan ole vapautunut eläinkunnasta: ihmiskunta ei ole täydellisesti vielä luonnonvaltakunta, joka olisi kokonaan toinen kuin eläinkunta. Ihmiskunta, joka kyllä itsessään on ihmiskuntana toisenlainen luonnonvaltakunta kuin eläinkunta, on samalla sidottu eläinkuntaan ja kantaa mukanaan omaa eläinkuntaansa. Eläinkunta on paljas eläinkunta ilman ihmisyksilöitä, mutta on ehdottomasti olemassa vuorovaikutus. Ja kun ajattelemme Paavalin sanoja: ”koko luomakunta huokaa ja odottaa Jumalan Poikien ilmestymistä”, – niin tuo on päivänselvä tosiseikka, sillä mikä on niin silmiinpistävää? Se, että ihmiskunta elähdyttää ja ravitsee eläinkuntaa sielullisesti. Eläinkunta ei elä ainoastaan oman sielunsa varassa, vaan ihmiskunta ravitsee eläinkuntaa omalla sielullaan. Ihmisten kaikki eläimelliset halut ja taipumukset, itsekkäät vaistot ja himot, kaikki, mitä näemme ihmisessä eläimellisyyttä, on vuorovaikutuksessa eläinkunnan kanssa, se lähtee kuin eläimellisenä voimana eläinkuntaan ja siitä tulee takaisin taas voimaa ihmiseen. Yhtämittäinen vuorovaikutus

on olemassa: me ravitsemme eläimiä, ja he antavat taas puolestaan voimaa meille.

Sentähden meille myös selviää, että meidän tehtävämme ihmiskuntana ei olisi ravita eläinkuntaa eläinkuntana, ei sielullisesti elähdyttää ja lisätä eläinkunnan eläimellisiä vaistoja ja himoja, vaan epäilemättä juuri auttaa eläimiä ylöspäin, siis niin sanoaksemme hienontaa, kehittää omia luonnollisia vaistoja, pelastua niistä. Ei meidän muuta tarvitse, kuin katsella ihmiskunnan omaa historiaa tuhansia vuosia sitten nähdäksemme, että luonto ei suoraan luo mitään petoeläimiä. Luonto loi kaikenlaisia suuria eläinlentoja, mutta ne eivät olleet raatelevia petoja, vaikka kylläkin tietämättömiä, mahtavia eläinlentoja; raatelevaisuus, julmuus ei ollut niissä aivan luonnosta, vaan suoranainen julmuus ja petomaisuus virtasi eläinkuntaan ihmisistä. Sentähden ihmiskunta on ollut osallinen eläinkunnan luomisessa, joidenkuiden eläinmuotojen luomisessa. Ja se lahja, minkä ihmiskunta on antanut eläinkunnalle, ei ole erikoisen kaunis, se on ollut meidän omat pahimmat vaistomme, himomme ja halumme. Niitä me olemme syytäneet eläinkuntaan, ja näin olemme me sielullisesti kannattaneet eläinkunnassa sen pahimpia vaistoja.

Näin ollen, kun katselemme ihmiskunnan ja eläinkunnan vuorovaikutusta, me näemme, kuinka kriittisessä kohdassa ihmiskunta on. Sillä on kahdenlainen mahdollisuus edessään. Ihmiskunta voi vangita eläimiä yhä enemmän sen omiin vaistoihin ja kehittää eläimissä sen omia vaistoja, jolloin ihmiskunta hyvin pian degeneroituu. Ihmiset kehittävät itsessään eläimellisiä vaistoja, ja silloin heissä kehittyä julmuus, sydämen kylmyys ja kovuus, kun he käsittävät, että heidän täytyy vaan palvella eläintä itsessään. He eivät itsekään silloin huomaa, kuinka itsekkyyksensä kasvaa heissä, kuinka he vähitellen tulevat julmiksi, luonnottomiksi haluissaan kaivaten yhä voimakkaampia himoja, sillä he eivät saa tyydytystä mistään. Ja me tiedämme, mikä vaara semmoista ihmisyyksilöä uhkaa: hän voi joutua mustan

magian valtaan. Hän voi luisua alaspäin jotain rinnettä, mennä huomaamatta pahuuteen, ja hän on silloin lopullisesti tyhjentänyt koko nautintojen maljan, ettei ole enää mitään aistillisia nautintoja hänelle, ei mikään voi häntä tyydyttää, ja silloin hänellä ei ole muuta edessä kuin pahuus, joka vie mustaan magiaan.

Mutta toinen tie, joka avautuu ihmiselle, on se, että hän ymmärtää suhteensa eläimiin oikein, ymmärtää, mikä tehtävä ja velvollisuus hänellä on omassa itsessään piilevää eläinkuntaa kohtaan. Silloin hän ymmärtää, että hänen pitää poistaa itsestään kaikki julmat eläimet, vaistomaisesti pidättää hän kauniit eläimet itsessään, ja lopulta jää ihminen yksin häneen. Ja kun katselemme, millä tavalla tämä sisäinen työ yhdessä ihmisyksilössä vaikuttaa, niin huomaamme, että se ei suinkaan vaikuta ainoastaan tuohon ihmiseen itseensä, hyötyä ei ole ainoastaan hänelle itselleen siitä, että hän voittaa eläimen itsessään, vaan hän sillä palvelee koko luomakuntaa, kaikkien luonnonvaltakuntien kehitystä ja ennen kaikkea auttaa ja palvelee eläinkuntaa. Vaikkei ihminen olisi ulkonaisesti tilaisuudessa tekemään mitään eläinten hyväksi, niin hän tekee kaikista tärkeimmän työn eläinkunnan hyväksi silloin, kun voittaa eläimen itsessään. Silloin on aivan kuin hän ojentaisi syleilevät, säälivät käsivartensa eläinkuntaa kohtaan ja sitä nostaisi, sillä samalla hän vapauttaa eläinkunnan pienen määrän vankeudesta.

Tämä on ihmeellinen luonnon alkemia hengen maailmassa, joka seuraa ihmisen näkymätöntä työtä. Sitä Paavali tarkoittaa, kun hän puhuu siitä, kuinka eläinkunta huokaa ja odottaa Jumalan Poikien tulemistä. Se ei merkitse, että tänne maan päälle pitäisi tulla jostain Jumalan Poikia, vaan se merkitsee, että ihmisissä kasvaisi ja syntyisi Jumalan Poika. Kuta useampia Jumalan Poikia ihmiskunnassa syntyy, sitä enemmän eläinkuntakin nousee, ja sen huokaukset vähenevät ja lopulta loppuvat. Niin ihmeellinen vaikutus on ihmiskunnalla eläinkuntaan.

Kun sitten vielä katselemme, mitä kaikkea ihminen itse voittaa ihmisenä silloin, kun hän voittaa eläimen itsessään, niin huomaamme, ettei hän ainoastaan auta eläinkuntaa tuommoisella psyykkis-alkemistisella tavalla, vaan hän myös joutuu kosketukseen eläinyksilöiden ja joukkosielujen kanssa näkymättömässä maailmassa. Hän näkymättömässä maailmassa, siis eläinten tuonelassa persoonallisesti auttaa eläimiä. Ja ihmiselle itselleen seuraa, että hän joutuu silloin tekemisiin sen toisen kehitysjärjestelmän kanssa, joka niinkään käyttää tätä maapalloa kouluna, sen kanssa, jota nimitetään haltija-, deevajärjestelmäksi. On nim. se merkillinen tosiseikka, että muutamat eläinsukukunnat tai eläinlajit, suuret eläinosastot ovat läheisessä tekemisessä tämän haltijajärjestön kanssa. Niinpä, kun katselemme näitä eri eläinlajeja, eläinjärjestöjä maapallolla, huomaamme, että lähimmässä yhteydessä ihmiskunnan kanssa ovat nisäkkäät, joihin kotieläimetkin kuuluvat. Ja myös huomaamme, että ihmisiä lähellä ovat nuo suuret matelijaeläimet, kuten käärmeet ja krokodiilit. Mutta kun katselemme lintuja, kaloja ja hyönteisiä, joita on äärettömän paljon maan päällä, niin huomaamme, että ne taas ovat läheisessä tekemisessä haltijajärjestön kanssa.

Tästä johtuu, että ihminen, kun joutuu oikeaan suhteeseen eläinten kanssa, pääsee kaikkein lähimpään yhteyteen nisäkkäiden ja matelijoiden kanssa. Sentähden ihminen helposti voi saada ystäviä koirista, hevosista y. m. kotieläimistä, mutta myös elefanteista, leijonista, tiikereistä ja muista petoeläimistä, jos hän osaa hillitä niitä. Atlantiksella olivat leijonat ihmisten kaikista uskollisimpia, ja niistähän olisi voinut tulla ehkä kaikista viisaimpia kotieläimiä ja ihmisten auttajia. Mutta ihminen voi myös saada käärmeestä ystävän, vaikka luulen, että se on verrattain harvinaista. Ihminen voi tulla niin hyviin väleihin jonkun käärmeen kanssa, ettei se koskaan tee hänelle pahaa, päinvastoin se nauttii siitä, kun rakas isäntänsä tai emäntänsä silittää sitä. Ei siis ole ollenkaan mahdotonta, että ihminen tulee

ystäväksi krokodiilien ja suurten käärmeiden kanssa, kun hän osaa oikein suhtautua niihin. Mehän tiedämme, että suurista joogeista ja pyhimyksistä itämailla kerrotaan kaikenlaisia juttuja. Kerrotaan, että joogi ei tarvitse mitään eläintä pelätä, kaikki tulevat hänen luokseen kuin Jumalan luo; suurimmat villipedot ja käärmeet tulevat hänen luokseen aivan kuin kylpemään jossakin rakkauden virrassa. Samalla tavalla kerrotaan länsimaalaisista pyhimyksistä. Vaikka keskiaika oli pimeä, oli se täynnä hartautta, ja kun ihminen tuli uskonnolliseksi, oli se todellista. Silloin voi olla erakko, jonka paras ystävä oli suuri karhu. Ja Fransiscus Assisilaisesta kerrotaan, että hän kohteli kaikkia eläimiä kuin ystäviä ja linnuille puheli hän kuin ihmisille. Kerran, kun hän seiso i saarnaamassa, lenteli ja viserteli ylhäällä joukko pääskysii, etteivät ihmiset tahtoneet kuulla mitään hänen saarnastaan. Silloin Fransiscus sanoi pääskysille: "Ystävät, sisaret olkaa hiljaa nyt, että minä voin puhua." Ja heti kaikki pääskysset olivat hiljaa ja kuuntelivat.

Nämä eivät ole paljaita kaskuja, vaan legendoissa on tavallisesti paljon perää, ne kertovat vähän enemmän runoutta, syvempää kauniimpaa totuutta. Ja sehän ei ole mitään käsittämätöntä. Me tiedämme, että tänäpäivänä me ihmiset voimme joutua niin hyväksi ystäviksi eläinten kanssa, että meidän täytyy tunnustaa: voisimmeko mistään muualta saada niin hyviä ystäviä, sillä ne antavat koko pienen sydämensä ja sielunsa? Niin ihmeellisiä ovat eläimet tänäpäivänä, kuten ennen.

Me ymmärrämme myös, että kun me kerran tulemme hyväksi ystäviksi niiden kanssa, jotka ovat lähellä ihmiskuntaa, ja myös olemme kokemuksesta huomanneet, että ihminen voi myös tulla hyväksi ystäväksi semmoisten eläinten kanssa, jotka eivät ole niin läheisessä tekemisessä ihmiskunnan kanssa, kuten lintujen kanssa, silloin askel ei ole ollenkaan pitkä haltijajärjestyön. Haltijat alkavat silloin tuntea luottamusta ihmistä kohtaan. Haltijoiden luottamus riippuu hyvin paljon siitä, millä tavalla ihmiset kohtelevat eläimiä, ja myös siitä, kuinka rauhallisia

ihmiset ovat sisässään. Ne haltijat, joihin ystävyys lintujen ja kalojen kanssa vie, ovat jo hyvin kaukana, mutta peikot ja tontut ovat lähellä meitä ja ne tuntevat ystävyyttä meitä kohtaan ja tulevat meidän luoksemme, jos kohtelemme hyvin kotieläimiä. Mutta ne eivät tule meidän luoksemme silloin, jos olemme levottomia sielussamme tai ympäröimme itsemme melulla, kuten suurkaupungeissa. Semmoisista kaupungeista tietysti luonnonhaltijat pakenevat pois, eivät ne viihdy rauhattomassa melussa, joka itse asiassa useinkin ennustaa ja tähtää pahaan, kuten sotaan, sillä ne eivät ollenkaan ymmärrä, että kenelläkään luomakunnan olennolla olisi oikeutta riistää henkeä toiselta. Me näemme, että eläinmaailmassa sitä tapahtuu, mutta sitäkin olisi paljon vähemmän, jolleivät ihmiset ravitsisi julmuudella eläinkuntaa. Mutta ihmisten suhteen eivät haltijaolennot ainakaan käsitä semmoista oikeutta. Ja kun ne huomaavat, että jokin ihminen on levoton aurassaan, silloin ne pelkäävät semmoista. Ihmisen täytyy säteillä ikuista rauhaa, silloin hän vetää luonnon puoleensa, ja haltijaolennot tulevat luottamuksella hänen luokseen.